

SELETUSKIRI

regionaal- ja põllumajandusministri määruse „Riigihalduse ministri 11. oktoobri 2017. a määruse nr 72 „Asustusüksuste nimistu kinnitamine ning nende lahkmejoonte määramine” muutmise“ eelnõu juurde

1. Sissejuhatus

1.1. Sisukokkuvõte

Eelnõu kohaselt määratakse muudetakse riigihalduse ministri 11. oktoobri 2017. a määrust nr 72 „Asustusüksuste nimistu kinnitamine ning nende lahkmejoonte määramine“ (edaspidi *määrus*), milles Harju maakonna Rae valla külade loetelust jäetakse välja Veneküla ja loetelu täiendatakse Koplimetsa külaga ning Lääne-Viru maakonna Väike-Maarja valla Kiltsi aleviku asustusjaotuse liiki muudetakse alevikust külaks.

Rae Vallavolikogu 19. novembri 2024. a otsusega nr 144 „Asustusjaotuse muutmise algatamine“ algatati asustusjaotuse muutmise eesmärgiga muuta Veneküla nimi Koplimetsa külaks.

Rae Vallavolikogu 18. veebruari 2025. a otsusega nr 158 „Asustusjaotuse muutmise taotlemine külanime muutmise eesmärgil“ taotletakse Veneküla nime muutmist Koplimetsa külaks.

Väike Maarja Vallavolikogu 17. oktoobri 2024. a otsusega nr 91 „Asustusüksuse liigi muutmise algatamine, Kiltsi“ algatati asustusjaotuse liigi muutmise Väike-Maarja vallas Kiltsi aleviku muutmiseks Kiltsi külaks.

Väike Maarja Vallavolikogu 20. veebruari 2025. a otsusega nr 101 „Asustusüksuse liigi muutmise taotlemine, Kiltsi“ taotletakse Väike-Maarja valla Kiltsi aleviku asustusüksuse liigi muutmist külaks.

Eelnõu on koostatud, tuginedes Vabariigi Valitsuse 25. novembri 2004. a määruses nr 335 „Asustusüksuse liigi, nime ja lahkmejoonte määramise alused ja kord“ sätestatud nõuetele. Määrus kehtestatakse Eesti territooriumi haldusjaotuse seaduse § 6 lõike 5¹ alusel.

1.2. Määruse ettevalmistaja

Eelnõu ja seletuskirja on koostanud Regionaal- ja Põllumajandusministeeriumi kohalike omavalitsuste osakonna kohalike omavalitsuste nõunik Margit Mitt (5885 1425, margit.mitt@agri.ee). Eelnõu juriidilist kvaliteeti on kontrollinud kohalike omavalitsuste osakonna KOV õigusvaldkonna juht Martin Kulp (5885 1442, martin.kulp@agri.ee). Eelnõu keelelist kvaliteeti kontrollis õigusosakonna peaspetsialist Leeni Kohal (leeni.kohal@agri.ee).

1.3. Märkused

Eelnõu ei ole seotud ühegi praegu menetluses oleva eelnõu, Euroopa Liidu õiguse rakendamise ega Vabariigi Valitsuse tegevusprogrammiga.

Eelnõuga täiendatakse 15. aprillil 2025. a jõustunud määruse redaktsiooni avaldamismärkega RT I, 01.04.2025, 5.

2. Eelnõu sisu ja võrdlev analüüs

Eelnõu koosneb kahest paragrahvist.

Eelnõu § 1 esimese punktiga jäetakse Harju maakonna Rae valla külade loetelust välja lahter „Veneküla“.

Eelnõu § 1 teise punktiga jäetakse Lääne-Viru maakonna Väike-Maarja valla alevike loetelust välja lahter „Kiltsi“.

Eelnõu § 1 kolmanda punktiga täiendatakse Harju maakonna Rae valla külade loetelu pärast lahtrit „Kopli“ lahtriga „Koplimetsa“.

Eelnõu § 1 neljanda punktiga täiendatakse Lääne-Viru maakonna Väike-Maarja valla külade loetelu pärast lahtrit „Kellamäe“ lahtriga „Kiltsi“.

Eelnõu § 2 näeb ette määruse jõustumise 1. juunil 2025. a.

1) Asjaolud ja alused seoses asustusjaotuse muutmisega.

Rae Vallavolikogu 19. novembri 2024. a otsusega nr 144 „Asustusjaotuse muutmise algatamine“ algatati asustusjaotuse muutmine eesmärgiga muuta Veneküla nimi Koplimetsa külaks. Küla nime muutmise asustusüksuse lahkmejoon ei muutu.

Teade menetluse algatamise kohta avaldati 2024. a detsembrikuu ajalehes Rae Sõnumid.

Asustusjaotuse muutmise taotlemise eelnõu avalikustati ajavahemikul 16. detsember kuni 31. detsember 2024. a Rae valla veebilehel. Kõigil asjaomasel territooriumiosal elavatel alalistel elanikel või kinnisasja omanikel oli õigus pärast eelnõu väljapanekut esitada eelnõu kohta ettepanekuid, arvamusi ja proteste. Ettepanekuid, arvamusi ja proteste ei esitatud.

Rae Vallavolikogu 18. veebruari 2025. a otsusega nr 158 „Asustusjaotuse muutmise taotlemine külanime muutmise eesmärgil“ taotletakse Veneküla nime muutmist Koplimetsa külaks.

Väike Maarja Vallavolikogu 17. oktoobri 2024. a otsusega nr 91 „Asustusüksuse liigi muutmise algatamine, Kiltsi“ algatati asustusjaotuse liigi muutmine Väike-Maarja vallas Kiltsi aleviku muutmiseks Kiltsi külaks. Aleviku liigi muutmise küllaks asustusüksuse lahkmejoon ei muutu.

Teade menetluse algatamise kohta avaldati 2024. a novembrikuu Väike-Maarja valla ajalehes VaimuVägi.

Asustusjaotuse muutmise taotlemise eelnõu avalikustati ajavahemikul 11. novembrist kuni 6. detsembrini 2024. a Väike-Maarja valla veebilehel. Kõigil asjaomasel territooriumiosal elavatel alalistel elanikel või kinnisasja omanikel oli õigus pärast eelnõu väljapanekut esitada eelnõu kohta ettepanekuid, arvamusi ja proteste. Ettepanekuid, arvamusi ja proteste ei esitatud.

Väike Maarja Vallavolikogu 20. veebruari 2025. a otsusega nr 101 „Asustusüksuse liigi muutmise taotlemine, Kiltsi“ taotletakse Väike-Maarja valla Kiltsi aleviku asustusüksuse liigi muutmist külaks.

2) Asustusjaotuse muutmise põhjendus.

27. märtsil 2024. a kehtestatud Väike-Maarja valla üldplaneeringuga tehti ettepanek Kiltsi aleviku muutmiseks küllaks tulenevalt demograafilisest situatsioonist (sh elanike arv ja rahvastikuproгноos) ning asustusstruktuurist, mis on pigem iseloomulik hajaasustuses olevale küllakeskusele. Üldplaneeringu koostamise ja avalikustamise ajal nimetatud ettepaneku kohta vastuväiteid ei esitatud.

Andmed Kiltsi aleviku elanike arvu kohta seisuga 1. jaanuar 2025. a soo- ja vanuserühmade lõikes

Vanuserühm	Mehed	Naised	Kokku
0 – 18	15	12	27
19 -64	58	41	99
65 - ...	16	26	42
KOKKU	89	79	168

20. juunil 2024. a esitas Veneküla külavanem Ramses Alliksoo Rae Vallavalitsusele külaelanike nimel taotluse Veneküla nime muutmise algatamiseks. Taotluse kohaselt ei kajasta küla nimi Veneküla mitte mingil määral piirkonna eripära või asukohta, ei ole piirkonna ajalooline nimi ning ei ole kogukonna hinnangul enam sobilik.

Külaelanike soovil tehti ettepanek nimetada küla Koplimetsa külaks. XIX saj II poolel tekkinud Koplimetsa küla oli küla Harjumaal, ajalooliselt Vão mõisa alal ning sai oma nime Vão mõisa Koplimetsa talu järgi. Koplimetsa küla jääb tänapäeval Veneküla alale. Küla kaotati 1977, mil see liideti Venekülaga. Veneküla pindala on 2,3 km².

Kohanimenõukogu 18. septembri 2024. a koosolekul arutati Veneküla nime muutmise algatamist Koplimetsa külaks. Kohanimenõukogu liikmed nõustusid Veneküla nime muutmisega Koplimetsa külaks.

Andmed Veneküla elanike arvu kohta seisuga 1. jaanuar 2025. a soo- ja vanuserühmade lõikes

Vanuserühm	Mehed	Naised	Kokku
kuni 7	4	2	6
8-20	6	4	10
21-30	4	2	6
31-50	11	8	19
51-70	8	4	12
71-80	0	2	2
81-90	0	0	0
91 ja vanemad	0	0	0
KOKKU	33	22	55

3. Eelnõu vastavus Euroopa Liidu õigusele

Eelnõu ei oma Euroopa Liidu õigusega puutumust.

4. Määruse mõjud

Eelnõu määрусena vastuvõtmisega ei kaasne sotsiaalseid mõjusid, mõju riigi julgeolekule ega välissuhetele, majandusele, elu- ja looduskeskkonnale ega riigiasutustele. Asustusjaotuse muudatused toetavad kohalikke arenguvajadusi ja omaalgatust.

Muudatuste jõustumise järel on vaja muuta kõnealuses piirkonnas asuvate maaüksuste ja hoonete koha-aadresse vastavalt asustusjaotuse muudatustele, millest elanikud on teadlikud avalikustamise menetluse kaudu.

5. Määruse rakendamisega seotud tegevused, vajalikud kulud ja määruse rakendamise eeldatavad tulud

Määruse rakendamisega kaasnevad tegevused ja kulud Maa- ja Ruumiametile, kellele tuleb kanda asustusjaotuse muudatused katastrikaardile. Nimetatud tegevus kuulub Maa- ja Ruumiameti pädevusse ning Maa- ja Ruumiametil on olemas selleks vajalik tööjõud. Asjaajamise, tähistamise ja registrite arvestuse korrastamise muud kulud kannavad taotluse esitanud omavalitsused.

Määruse rakendamisega tulusid ei kaasne.

6. Määruse jõustumine

Määrus jõustub 1. juunil 2025. a. Määruse jõustumine kindlal kuupäeval on vajalik Maa- ja Ruumiameti ja Statistikaameti jaoks, et rakendada asustusjaotuse muudatused (ehk kanda andmed registrisse).

7. Eelnõu kooskõlastamine, huvirühmade kaasamine ja avalik konsultatsioon

Eelnõu esitatakse eelnõude infosüsteemi (EIS) kaudu kooskõlastamiseks Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumile, Eesti Linnade ja Valdade Liidule ning arvamuse avaldamiseks Statistikaametile, Maa- ja Ruumiametile, Rae vallale ning Väike-Maarja vallale.